

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Državni zbor Republike Slovenije

gp@dz-rs.si

Gospod
Mag. Dejan Židan
Predsednik Državnega zbora

Številka: 001-186/2018/3 (1314-01, 1314-03)

Datum: 4. 12. 2018

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Državnega zbora Republike Slovenije Tomaža Lisca v zvezi z odškodninami osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva

Zveza: vaš dopis številka 020-07/18-0685/2 z dne 22. 11. 2018

Spoštovani gospod predsednik,

v prilogi pošiljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje, ki ga je na ministra za notranje zadeve naslovil poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Tomaž Lisec v zvezi z odškodninami osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.

S spoštovanjem,

Boštjan Poklukar
minister

Priloga: 1x

Poslano:
- Državnemu zboru RS po elektronski pošti

Odgovor ministra za notranje zadeve na pisno poslansko vprašanje poslanca Tomaža Lisca

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Tomaž Lisec je preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana dne 22. 11. 2018 na ministra za notranje zadeve naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi z odškodninami osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.

Minister za notranje zadeve na postavljena konkretna vprašanja odgovarja oziroma pojasnjuje:

- 1. Kakšne rešitve pripravljate glede na sodbo ustavnega sodišča, s katero je razveljavilo omejitev skupne višine odškodnine za t. i. »izbrisane« in kdaj jih boste predlagali?**

Za izvršitev odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-80/16-36, U-I-166/16-28, U-I-173/16-33 z dne 15. 3. 2018 je Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in Ministrstvom za finance pripravilo Predlog zakona o spremembi Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, ki ga je Vlada Republike Slovenije obravnavala na dopisni seji dne 3. 12. 2018 in ga poslala Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem postopku. S predlaganim zakonom je, skladno z navedeno odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, drugače urejena denarna odškodnina za škodo, povzročeno zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, ki se upravičencem določi v sodnem postopku. V spremenjenem 12. členu Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP) je odpravljena omejitev višine denarne odškodnine, na novo pa so urejene obresti, ki se upravičencem določijo v sodnem postopku. Po predlogu zakona glavnic ni omejena (upravičenec bo upravičen do plačila celotne glavnice za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ugotovljeno v sodnem postopku), na višino glavnice pa so omejene obresti, ki se upravičencu lahko določijo v sodnem postopku. Predlagana ureditev bo veljala za upravičence iz druge skupine oškodovancev, kot jih opredeljuje odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije. To je za oškodovance, ki so odškodninske zahteve vložili po začetku uporabe ZPŠOIRSP, ki se je začel uporabljati 18. 6. 2014, ali so jih vložili pred začetkom uporabe ZPŠOIRSP, to je pred 18. 6. 2014, vendar bi bili po prejšnji ureditvi njihovi zahtevki zastarani. Za prvo skupino oškodovancev, to je za oškodovance, ki so odškodninske zahteve vložili pred začetkom uporabe ZPŠOIRSP (pred 18. 6. 2014) in katerih zahtevki ob vložitvi niso bili zastarani, je namreč Ustavno sodišče Republike Slovenije 12. člen ZPŠOIRSP razveljavilo s takojšnjim učinkom, saj je ocenilo, da je za njih omejevanje višine denarne odškodnine v sodnem postopku v neskladju z Ustavo Republike Slovenije in da so glede obsega povrnitve premoženjske škode upravičeni do popolne odškodnine, glede zadoščenja za nepremoženjsko škodo pa do pravične denarne odškodnine.

- 2. Koliko vlog t. i. »izbrisanih« ste prejeli v času od začetka uveljavitve zakona, ki ureja vprašanje odškodnin t. i. »izbrisanim« do 31. 10. 2018?**

V obdobju od uveljavitve ZPŠOIRSP do 20. 11. 2018 je bilo pri upravnih enotah vloženi 8.176 zahtev za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku po ZPŠOIRSP.

- 3. Kolikšen je skupen znesek izplačanih odškodnin t. i. »izbrisanim« do 31. 10. 2018?**

Po podatkih Službe za upravne enote Ministrstva za javno upravo skupni znesek izplačanih denarnih odškodnin v upravnem postopku na podlagi ZPŠOIRSP od začetka uporabe ZPŠOIRSP do 31. 10. 2018 znaša 22.884.265 EUR. Skupni znesek določenih denarnih odškodnin v upravnem postopku do 31. 10. 2018 (po pravnomočnih odločbah) pa znaša 26.478.200 EUR.

- 4. Prosim za podatek o številu zavrženih in zavrženih vlogah ter ustavitvah postopka, in sicer po posameznih upravnih enotah od začetka uveljavitve zakona, ki ureja vprašanje odškodnin t. i. »izbrisanim« do 31. 10. 2018?**

Od začetka uveljavitve ZPŠOIRSP do 31. 10. 2018 je bilo na vseh upravnih enotah odločeno o 8.036 zahtevah za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku, od tega je bilo 5.789 zahtevam za določitev denarne odškodnine ugodeno, 1.974 zahtev za določitev denarne odškodnine je bilo zavrnjenih, 185 zahtev je bilo zavrženih, v 88 primerih pa je bil postopek za določitev denarne odškodnine s sklepom ustavljen. Podatki o odločitvah glede določitve denarne odškodnine v upravnem postopku po ZPŠOIRSP od začetka uveljavitve ZPŠOIRSP do 31. 10. 2018 (pregled po upravni enoti, ki je pristojna za odločanje o določitvi denarne odškodnine) so razvidni iz spodnje tabele.

5. Prosim za podatek o razponih višin določenih odškodnin?

V upravnem postopku je bila najnižja odškodnina določena v višini 50 EUR, najvišja pa v višini 13.050 EUR.

6. Ali prosilce v teh vlogah zastopajo pooblaščenec oziroma gospodarske družbe, ki urejajo postopke odškodnin ter kateri?

Za odločanje o določitvi denarne odškodnine v upravnem postopku so pristojne upravne enote, ki v evidenco, ki se na podlagi ZPŠOIRSP vodi o odločitvah in izplačilih denarne odškodnine, vpišejo tudi določene podatke. V navedeni evidenci se ne vodi podatka o tem, ali stranko v postopku zastopa pooblaščenec in kateri, zato Ministrstvo za notranje zadeve na podlagi podatkov iz evidence ne more posredovati informacije o pooblaščenecih v upravnih postopkih določitve denarne odškodnine.

7. Kakšni so bili razlogi za zavrnitev vloge?

8. Kakšni so bili razlogi, da so bile vloge zavržene?

Prav tako se v evidenci ne vodi podatka oziroma razloga, zaradi katerega je bila zahteva za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku zavrnjena ali zavržena. Ob reševanju pritožb zoper odločitve upravnih enot Ministrstvo za notranje zadeve ugotavlja, da so bile določene zahteve zavrnjene, ker stranka ni upravičenec do povračila škode, kot ga določa 2. člen ZPŠOIRSP (npr. oseba ni bila izbrisana iz registra stalnega prebivalstva, ali si oseba po izbrisu ni uredila statusa z dovoljenjem za stalno prebivanje ali bila sprejeta v državljanstvo Republike Slovenije oziroma ni vložila vloge za ureditev statusa). Določene zahteve za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku so bile zavržene iz razloga, ker je bilo v isti zadevi, to je v upravni zadevi določitve denarne odškodnine v upravnem postopku, že pravnomočno odločeno in je upravičenec tako že pridobil pravico do denarne odškodnine v upravnem postopku, oziroma je bila o isti zadevi, to je v upravni zadevi določitve denarne odškodnine v upravnem postopku, že izdana zavrnilna odločba, pa se dejansko stanje ni spremenilo. Upravne enote so določene zahteve zavrgle tudi zaradi zamude roka, ker zahteva ni bila vložena v roku, določenem v ZPŠOIRSP za vložitev zahteve.

9. Ali so bila zoper zavrnjene oziroma zavržene zahteve vložena pravna sredstva?

Iz evidence o odločitvah in izplačilih denarne odškodnine je razvidno, da je bilo do 20. 11. 2018 vloženi 462 pritožb zoper odločitve upravnih enot o zahtevah za določitev denarne odškodnine, od tega je bilo 284 pritožb vloženi zoper odločbe upravnih enot, s katerimi je bila zahteva za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku zavrnjena, 47 pritožb je bilo vloženi zoper sklepe upravnih enot, s katerimi je bila zahteva za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku zavržena, 2 pritožbi sta bili vloženi zoper sklepa upravnih enot, s katerim je bil postopek za določitev denarne odškodnine ustavljen, 129 pritožb pa je bilo vloženi zoper odločbe upravnih enot, s katerimi je bila denarna odškodnina določena, pa se stranka ni strinjala z njeno višino.

10. Koliko tožb je vloženi za plačilo denarne odškodnine za škodo, nastalo zaradi t. i. »izbrisa« in na katera stvarno ter krajevno pristojna sodišča?

Iz evidence o odločitvah in izplačilih denarne odškodnine, ki se vodi na podlagi ZPŠOIRSP in v katero vpisuje podatke tudi Državno odvetništvo Republike Slovenije, kadar je vložena tožba za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku oziroma sklenjena izvensodna poravnava, ali je

o denarni odškodnini odločeno v sodnem postopku, je razvidno, da je do 20. 11. 2018 tožbe za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku vložilo 356 tožnikov. O navedenih tožbah odločajo Okrajno sodišče na Jesenicah, Okrajno sodišče v Celju, Okrajno sodišče v Idriji, Okrajno sodišče v Kopru, Okrajno sodišče v Kranju, Okrajno sodišče v Ljubljani, Okrajno sodišče v Mariboru, Okrajno sodišče v Radovljici, Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu, Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah, Okrajno sodišče v Trbovljah, Okrajno sodišče v Velenju, Okrožno sodišče v Celju, Okrožno sodišče v Kopru, Okrožno sodišče v Kranju, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrožno sodišče v Mariboru, Okrožno sodišče v Murski Soboti in Okrožno sodišče v Novi Gorici. Na Državno odvetništvo Republike Slovenije (prej Državno pravobranilstvo Republike Slovenije) pa je bilo do 20. 11. 2018 vloženi 90 predlogov za plačilo denarne odškodnine v predhodnem postopku.

Glede števila vloženi tožb za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku in predlogov za plačilo denarne odškodnine v predhodnem postopku predlagam, da za podatke zaprosite tudi Državno odvetništvo Republike Slovenije, ki je prav tako pristojni organ za vpis teh podatkov v evidenco, ki se vodi na podlagi ZPŠOIRSP.

11. Kakšna je ocena ministrstva glede pripada dodatnih vlog zahtevkov ter tožb?

V zvezi z vprašanjem glede ocene dinamike vlaganja zahtev za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku in tožb za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku izpostavljam, da je triletni rok iz prvega odstavka 8. člena in prvega odstavka 10. člena ZPŠOIRSP, v katerem je lahko upravičenec vložil zahtevo za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku, kot tudi tožbo za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku, iztekel junija 2017.

Osebe, ki so imele ob začetku uporabe ZPŠOIRSP (to je 18. 6. 2014) vloženo vlogo za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije, o kateri še ni bilo pravnomočno odločeno in na podlagi katere izpolnijo pogoje iz 2. člena ZPŠOIRSP, lahko zahtevo za določitev denarne odškodnine, kot tudi tožbo za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku, vložijo v treh letih po pridobitvi dovoljenja za stalno prebivanje ali po sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije oziroma v treh letih po pravnomočnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen. Po oceni Ministrstva za notranje zadeve ni veliko upravičencev, ki bi zahtevo za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku ali tožbo za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku še lahko vložili v roku, kot ga določa drugi odstavek 8. člena oziroma drugi odstavek 10. člena ZPŠOIRSP.

Tabela: Število odločitev glede določitve denarne odškodnine v upravnem postopku od začetka uveljavitve ZPŠOIRSP do 31. 10. 2018 (pregled po upravni enoti, ki odloča in vrsti odločitve)

Organ	Vrsta odločitve	Število odločitev
Ajdovščina	Ugodeno	24
Brežice		45
Celje		275
Cerknica		18
Črnomelj		26
Domžale		58
Dravograd		6
Gornja Radgona		5
Grosuplje		21
Hrastnik		32
Idrija		17
Ilirska Bistrica		22

Izola	27
Jesenice	280
Kamnik	45
Kočevje	90
Koper	170
Kranj	373
Krško	34
Laško	12
Lenart	1
Lendava	19
Litija	49
Ljubljana	2073
Ljutomer	20
Logatec	31
Maribor	328
Metlika	12
Mozirje	24
Murska Sobota	18
Nova Gorica	86
Novo mesto	70
Ormož	6
Pesnica	9
Piran	54
Postojna	128
Ptuj	42
Radlje ob Dravi	6
Radovljica	57
Ravne na Koroškem	230
Ribnica	14
Ruše	12
Sevnica	7
Sežana	46
Slovenj Gradec	22
Slovenska Bistrica	13
Slovenske Konjice	6
Šentjur pri Celju	20
Škofja Loka	69
Šmarje pri Jelšah	55
Tolmin	47
Trbovlje	71
Trebnje	1
Tržič	157
Velenje	267
Vrhnika	55
Zagorje ob Savi	55
Žalec	29
	Seštevek po vrsti odločitve: Ugodeno: 5789

Celje	Ustavitev	1
Črnomelj		1
Domžale		1
Jesenice		1
Kamnik		1
Koper		1
Kranj		27
Lenart		1
Lendava		1
Ljubljana		5
Maribor		8
Mozirje		1
Murska Sobota		1
Nova Gorica		20
Novo mesto		1
Piran		2
Ravne na Koroškem		5
Tolmin		1
Trbovlje		2
Velenje		6
Žalec		1
		Seštevek po vrsti odločitve: Ustavitev: 88
Ajdovščina	Zavrnitev	23
Brežice		3
Celje		73
Cerknica		4
Črnomelj		2
Domžale		11
Gornja Radgona		2
Grosuplje		10
Hrastnik		10
Idrija		2
Ilirska Bistrica		3
Izola		2
Jesenice		149
Kamnik		7
Kočevje		8
Koper		17
Kranj		95
Krško		12
Laško		4
Lendava		11
Litija		7
Ljubljana		1002
Maribor		142
Metlika		1
Mozirje		5

Murska Sobota		15
Nova Gorica		65
Novo mesto		14
Ormož		3
Piran		9
Postojna		10
Ptuj		1
Radovljica		11
Ravne na Koroškem		13
Ribnica		2
Sevnica		3
Sežana		9
Slovenj Gradec		3
Slovenska Bistrica		1
Slovenske Konjice		2
Škofja Loka		7
Šmarje pri Jelšah		12
Tolmin		12
Trbovlje		21
Trebnje		2
Tržič		7
Velenje		124
Vrhnika		13
Zagorje ob Savi		7
Žalec		3
		Seštevek po vrsti odločitve: Zavrnitev: 1974
Ajdovščina	Zavrženje	1
Celje		2
Cerknica		1
Domžale		1
Grosuplje		2
Hrastnik		3
Ilirska Bistrica		1
Jesenice		13
Kamnik		2
Koper		8
Kranj		15
Krško		3
Lendava		1
Ljubljana		87
Maribor		14
Nova Gorica		8
Postojna		3
Radovljica		3
Sežana		1
Tolmin		5

Trbovlje		1
Tržič		3
Velenje		6
Vrhnika		1
		Seštevek po vrsti odločitve: Zavrženje: 185
		Seštevek po vrsti zadeve: 8036
		Skupni seštevek: 8036